

§ 11**Motion om tiggeriförbud och ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar nedanstående yttrande som svar på remissen av en motion om tiggeriförbud och ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Ärendet

Kommunstyrelsen har begärt ett yttrande från stadsdelsnämnden om en motion där Sverigedemokraterna yrkar att staden ska införa ett allmänt förbud mot tiggeri och inte ska bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja tiggeri hos hitresta EU-medborgare.

När det gäller behovet av förändringar av olika lagar och föreskrifter är det en politisk fråga. Förvaltningens allmänna uppfattning är dock att översyner av lagstiftning och regelverk behöver göras återkommande med anledning av bland annat ändrade förhållanden och nya företeelser i samhället.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-06-24.

Dnr 1.5.1-263/2015

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) lade fram ett eget förslag till yttrande som svar på remissen – se BESLUT ovan.

Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut. I detta instämde Niklas Dahlgren (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersätтарыttrande.

Vladan Bošković (FP) yrkade att nämnden skulle rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen och lade därutöver fram en egen text.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förslag från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Lars Jilmstad m fl (M) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Niklas Dahlgren (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Reservation och ersättaryttrande

Lars Jilmstad m fl (M) / Niklas Dahlgren (C) och Lars Hultkvist (KD)

Till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vladan Bošković (FP)

Stadsdelsnämnden rekommenderar kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Nämnden anför därutöver följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit pågående och uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohus eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Särskilt uttalande och ersättaryttrande

Lars Jilmstad m fl (M) / Niklas Dahlgren (C) och Lars Hultkvist (KD)

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både på lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Vi vill arbeta aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Vi välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP-ledda regeringen allt mer arbetar efter vår linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning

vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.